

LAWICA (18) *sb f*

Oba a jasne (w tym w pierwszym 2 r. błędne znakowanie).

sg *N* ławica (3). ◇ *G* ławice (7); -e (2), -(e) (5); (*lat*) de lavica [*w n-loc*] (1). ◇ *D* ławicy (2). ◇ *A* ławicę (1). ◇ *I* ławicą (3). ◇ *pl N* ławice (1). ◇ *G* [ławic.]

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XVII(XVIII) w.

1. *praw. Urząd; nazwa wzięta od ławy, na której zasiadali przysięgli w sądach w miastach na prawie niemieckim; senatus Modrz; subsellia, scamna iudicum publica, assessorium, locus assessorium Cn (16): Ten/ áza niegodzien tego/ żeby go z ławice rufzono [hic an non dignus est, ut senatu moveatur]/ który lepszy rozumie być pożytek niżli spráwiedliwość? ModrzBaz 31v; BielSjem 17: [Toruńskiej i Gdańskiej Radzie, Obu ławic cnej posadzie, Wszech pociech rój wiecznoletny, Jako zwierzchności szlachetny. RybWiersze 92].*

Zwroty: »przyść ku ławicy« (2): Ezop przyzedłszy ku ławicy/ Kazał by sie zeszli wzyfcy: Tam im krolewskie listy dał/ Iż im wzyftek wolność ziednał. BierEz F2v, F.

»do ławice przypuszczac [kogo]« = pozwolić komu pełnić urząd (2): [obiecujemy ich] do ławice Rad náfzych iáko y inné szlácheckiego narodu Ziem Wołyńskich ludzie przypuśczać SarnStat 1192, 1063.

»zasadzić ławicę« = ustanowić a. zwołać sąd (1): A in excessu criminali, przez Hetmána podług ftárych praw y zwyczajów/ z Rotmístrzami y z Poruczníkami/ których może dośc/ záládzíwzy ławicę zwykłym obyczáiem/ fádzeni y karáni/ álbo ná Séym od ftrony pozywáni bydź máią. SarnStat 435.

Wyrażenia: »ławica dziewięci osób« (1): A ták niech tych Sędziow o których mowimy będzie dziewięć [...] od ktorey liczby/ niechby ie fádem lub ławicą dziewięci ofob [collegium novembrale] zwano. ModrzBaz 92v.

peryfr. »ławica rzymska« = Kościół katolicki (1): wzyfcy przeciwnicy ławice tey Rzymkiej/ o tę fkálę lby sobie potłuka OrzList h2v.

»ławica sądowa« (1): iefli też ławicá fádowna będzie opráwioná przez odmienienie pierwzych/ iefli pobory nielitościwe będą vmnieyfzone/ tedy niebędziem sie wymáwiác fpoług BielKron 221.

»senatorska ławica« = senatorius ordo Modrz (2): Bo koniecznie niegodni fą Senatorskiej ławice/ ktorzi wiárę y cnotę fwą kryią/ boiác się czelnieyfzych Pánow ModrzBaz 29, 25.

Szeregi: »sąd lub ławica« (1): ModrzBaz 92v cf »ławica dziewięci osob«.

»ławica albo zasiędzienie sądow« (1): w drugim rozdziale opifané fą ławice, álbo záfiedzienia fádów, które złożoné fą z onychże perfón SarnStat 749.

a. Zespół przysięgłych; sąd, rada (3): Przydźcie Woyt z ławicą fwą/ á tudziefz zá nimi Kát ogniem vzbroyony z inftrumenty fwymi. KlonWor 38.

Fraza: »ławica [o kim] zasiędzie« = ktoś będzie sądzony (1): W przyfzły piątek o tobie ławicá záfiedzie: Stániec fię według práwá: á tam koniec będzie. KlonWor 20.

a. O Kurii rzymskiej (1): Papiész z ławicą fwoią błádzic niemoże. OrzQuin G marg.

2. *n-loc Miejsowość (2):*

Zestawienia tu funkcji n-pers (2): Confessio Pauli filii Gregorii Kywyoll de Lavicza LibMal 1545/107; Zeznal yłch spawlem zlawicze ołfm kony zabill na myeyfczach tych jako przerzeczony pawel nan zeznal LibMal 1545/108.

Cf **ŁAWA**

TK